

АБМЕРКАВАНА РЭКТАРАТАМ

У панядзелак на пасяджэнні рэктарата сакратар камітэта камсамола БДУ У. А. Навумовіч далажыў аб мерапрыемствах штаба працоўных спраў па падрыхтоўцы да летняга працоўнага семестра. Пры абмеркаванні стану падрыхтоўчага перыяду была звернута ўвага на недахопы ў камплектаванні будаўнічых

атрадаў, выказан шэраг слушных меркаванняў па лепшай арганізацыі працоўнага семестра.

Па другому пытанню парадку дня пасяджэння — аб выкананні плана прыёму ў аспірантуру ў 1973 годзе і падрыхтоўцы да прыёму ў 1974 годзе даклад зрабіў загадчык аспірантуры Э. У. Драб.

Дырэктар выдавецтва Л. А. Севасцьянчык далажыла аб тэматычным плане выпуску літаратуры на 1975 год.

В. КАЛІНІК.

АФІЦЫЙНЫ АДДЗЕЛ

XXXI НАВУКОВАЯ

Пазаўчора ва ўніверсітэце пачала работу XXXI студэнцкая навуковая канферэнцыя, прысвечаная 104-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна.

У канферэнцыі прымаюць удзел усе факультэты, а таксама госці з іншых вун краіны. Усяго будзе прачытана больш 800 дакладаў па актуальных праблемах сучаснай навукі.

СУСТРЭЧА З ДЭЛЕГАТАМ

Адбыўся камсамольскі сход кафедры ядзернай фізікі фізічнага факультэта. Камсамольцы абмеркавалі матэрыялы XXV з'езда ЛКСМБ, сустрэліся з дэлегатом з'езда студэнцкай філфака Л. Тарасюк.

Аб задачах па далейшаму паляпшэнню камуністычнага выхавання моладзі гаварыў адказны за камсамольскую работу ад партгрупы Уладзімір Шляхцін. Ён падкрэсліў, што галоўнае для студэнтаў — авалоданне ведамі, сур'ёзныя адносіны да вучобы.

Л. Тарасюк расказала аб сяброўскай, дзелавой і творчай атмасферы з'езда, падзялілася з прысутнымі сваімі ўражанымі.

А. ПАТАПЕНКА.

ПЛАН — ДАТЭРМІНОВА

Сацыялістычны абавязальства на 1974 год прыняў калектыў вучэбна-даследнай гаспадаркі БДУ. У вызначальным годзе пяцігодкі ён вырашыў рэалізаваць прадукцыі на суму 150 тысяч рублёў, даць 80 тысяч рублёў прыбытку. Пры гэтым норма выпрацоўкі плануецца не ніжэй 110 працэнтаў.

Сярод асноўных пунктаў сацыялістычных абавязальстваў наступныя:

— закласці пасяўное

аддзяленне плошчай 0,7 га і атрымаць 700 тысяч штук сеянцаў прыжывальнасцю 95 працэнтаў;

— на плошчы 2,5 га закласці драўнінную школу з высадкай 25,5 тысячы штук саджанцаў і на плошчы 5,6 га — хмызняковую школу на 10 тысяч штук саджанцаў;

— прывіць 500 чайна-гібрыдных руж;

— пабудаваць чацвёртую цяпліцу з плёначным пакрыццём;

— сабраць ураджай

садавіны не менш 750 цэнтнераў.

Калектыў бярэ абавязальства змагацца за высокую працоўную дысцыпліну, рацыянальнае выкарыстанне рабочага дня, укараненне ў вытворчасць машын і механізмаў з мэтай памяншэння долі ручной працы, а таксама нарошчываць вытворчы магутнасці дэкарэтыўнага, кветкавага, садавага аддзелаў і пчолгасекі.

Калектыў вучэбна-даследнай гаспадаркі намячае выканаць вытворчы план 1974 года да 1 снежня.

В. КАТУСАУ.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 12 (1048) ● Чацвер, 4 красавіка 1974 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выдаецца з 1935 г.

З ПОЎНАЙ МЕРАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ І АДКАЗНАСЦІ

На мінулым тыдні савет універсітэта абмеркаваў вынікі першага семестра сёлетняга навучальнага года і задачы калектыву універсітэта ў вызначальным годзе пяцігодкі па паляпшэнню вучэбна-метадычнай і палітыка-выхаваўчай работы.

З дакладам выступіў прарэктар БДУ прафесар А. Я. Малышаў. Ён падкрэсліў важныя моманты ў падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў сучаснага ўзроўню, прааналізаваў стан паспяховасці па ўсіх формах навучання, асабліваю ўвагу звярнуў на падрыхтоўчае аддзяленне, сканцэнтраваную ўвагу прысутных на вузлавых пытаннях і галоўных напрамках дзейнасці універсітэцкага калектыву.

Сёння мы прапануем увазе чытачоў частку матэрыялу з даклада.

Неабходна значна палепшыць вучэбна-метадычную работу са студэнтамі малодшых курсаў, правільна арганізаваць і ўзмацніць кантроль за іх самастойнай работай, весці сістэматычны ўлік паспяховасці. Неаслабнай увагі патрабуе правядзенне калектываў, субседаванняў, семінараў і кантрольных работ, кансультацый, алімпіяд і віктарын па асобных раздзелах вывучаемых дысцыплін. Выкладчыкі, якія працуюць на першых і другіх курсах, абавязаны вучыць студэнтаў умённю працаваць над кнігай, запісваць лекцыі, канспектаваць, складаць планы выступленняў на семінарскіх занятках, пісаць рэферат і навуковую работу на вызначаную тэму. Належыць больш глыбока знаёміць студэнтаў першага курса з будучай спецыяльнасцю, арганізоўваць экскурсіі на прафіліруючыя кафедры, сустрэчы з вядучымі вучонымі, выкладчыкамі факультэтаў.

На бягучую і выніковую паспяховасць у вялікай ступені адмоўна ўплывае недысцыплінаванасць асобных студэнтаў. На працягу семестра на дзённай форме навучання, напрыклад, прапушчана без уважлівых прычын 17626 гадзін. Агульны працэнт наведвання па універсітэту склаў 98,2 працэнта, па асобных жа факультэтах: прыкладнай матэматыкі — 98,5 працэнта, юрыдычнаму — 99,0 філалагічнаму — 96,6 гістарычнаму — 96,2, матэматычнаму — 98,9, фізічнаму — 98,6, хімічнаму — 99,83, біялагічнаму — 97,6, журналістыкі — 96,6, геаграфічнаму — 98,1 і спецфакультэту прыкладнай матэматыкі — 97,1 працэнта. З прыведзеных даных бач-

на, што найбольшая колькасць прапушчаных заняткаў на філалагічным, гістарычным, біялагічным, факультэце журналістыкі і спецфакультэце прыкладнай матэматыкі.

Наведванне заняткаў студэнтамі-вячэрнікамі ў першым семестры 1973-74 навучальнага года складала па універсітэту 95,1 працэнта, што на 1,1 працэнта вышэй, чым у мінулым годзе.

Многія студэнты часта спазняюцца на заняткі, у аўдыторыю заходзяць пасля выкладчыка, а самі выкладчыкі гэтак не надаюць сур'ёзнага значэння, што дрэнна ўплывае на арганізацыю вучэбнага працэсу. Як правіла, пытанні вучэбнай дысцыпліны ў асноўным займаюць дэканы, іх намеснікі і ў якойсьці меры куратары, у меншай ступені выкладчыкі, што недапушчальна. У сувязі з недастатковай патрабавальнасцю да студэнтаў, асабліва вярчэння формы навучання, некаторыя з іх не выконваюць элементарныя правілы паводзін ва ўніверсітэце: у памяшканнях ходзяць у галаўных уборах, на занятках верхняе адзенне складаюць прама ў аўдыторыях, кураць, дзе ім захочацца (юрыдычны і матэматычны факультэты).

Дэканатам і кафедрам неабходна стварыць атмасферу нецярпімасці да парушальнікаў дысцыпліны, да двоечнікаў, прагульшчыкаў і адначасова шырока прапагандаваць вопыт вучэбнай і грамадскай работы імянных стыпендыятаў і студэнтаў-выдатнікаў.

Сур'ёзнае пытанне арганізацыі вучэбнага працэсу — прымяненне тэхнічных сродкаў. Трэба прама сказаць, што на факультэтах

БДУ ўсё яшчэ слаба ўкараняюцца тэхнічныя сродкі ў вучэбны працэс. Многія загадчыкі кафедраў не працягваюць неабходнай зацікаўленасці. А без ініцыятывы, настойлівасці і жадання працаваць з тэхнічнымі сродкамі цяжка рашыць гэтую праблему.

Дзякуючы намаганням рэктарата, дэканатаў, кафедраў ва ўніверсітэце ў цяперашні час ёсць 16 аўдыторыяў (класаў, кабінетаў), у рознай ступені абсталяваных тэхнічнымі сродкамі, 12 аўдыторыяў з гэтага ліку кінафікавана. Кафедры валодаюць значнай колькасцю сродкаў статычнай пракцыі, гуказапісу, гукаўзмацняльнага абсталявання, тэхнічных прылад для навучання і кантролю ведаў студэнтаў, кінафотаабсталявання. На факультэтах, кафедрах, у лабараторыях ёсць каля 70 дыяпрактараў розных тыпаў, тры кадаскопы, 25 эпідыяскопаў, 25 фільмаскопаў, г. зн. 120 адзінак статычнай пракцыі, адзін відыёмнігніфона, вялікая колькасць магнітафоннаў розных тыпаў ад партатыўных да стацыянарных, больш 30 кінакамер, тры фотаружжы, больш 250 фотопараў, тры фоталабараторыі, дзве тэлевізійныя ўстаноўкі, 67 машын «Ластаўка» і «КІСІ-5» для кантролю ведаў студэнтаў. Размеркаваны гэтыя сродкі па факультэтах і кафедрах. На жаль, эфектыўна выкарыстоўваюцца яны толькі нямногімі кафедрамі.

Шырока выкарыстоўваюць вучэбнае кіно і дыяпраекцыйныя сродкі кафедры гісторыі КПСС, гісторыі БССР, англійскай мовы гуманітарных факультэтаў, тэорыі і практыкі радыё-і тэлебачання, кафедры біялагічнага і геаграфічнага факультэтаў, на падрыхтоўчым факультэце і падрыхтоўчым аддзяленні, ваеннай кафедры. На гэтых кафедрах сваімі сіламі зроблена значная колькасць дыядапаможнікаў (дыяфільмаў, дыяпазітываў).

Не выкарыстоўваюць поўнае магчымасці для выразу дыяпазітываў факультэты: юрыдычны, фізічны, журналістыкі, якія валодаюць добра абсталяванымі фоталабараторыямі. На асобных кафедрах частка абсталявання зусім не выкарыстоўваецца. Кафедра крыміналістыкі ўжо 6 год як набыла тэлевізійную ўстаноўку, але да гэтай пары яна не ўстаноўлена. Слаба займаецца ўкараненнем тэхнічных сродкаў кафедра грамадзянскай абароны. Некаторыя кафедры гуманітарных факультэтаў, кафедры матэматычных факультэтаў, кафедры замежных моў (за выключэннем кафедры англійскай мовы гуманітарных факультэтаў) вельмі слаба выкарыстоўваюць тэхнічныя сродкі ў вучэбным працэсе.

Распрацоўкай пытанняў метадыкі выкарыстання тэхнічных сродкаў і праграмавання навукаў займа-

Міма дзвярэй 206-й аўдыторыі, дзе ідзе размеркаванне гісторыкаў, не пройдзе раўнадушна. Перадаецца і табе хваляванне, выклікае спачуванне нецярпліваць выпускнікоў хутчэй даведацца аб месцы работы.

Праходзіць некалькі гадзін, і ўсё становіцца ясным. Дзесць раят накіраваны ў распараджэнне Міністэрства абароны, пяць выпускнікоў будуць працаваць у вышэйшых навучальных установах,

большасць жа выпускнікоў гасцінна сустрэнуць у школах Мінскай, Магілёўскай, Віцебскай і іншых абласцей рэспублікі.

На здымках: ідзе пасяджэнне камісіі па размеркаванні; чакае вырашэння свайго лёсу Людміла Кайгародава. Яе ведаюць ва ўніверсітэце не толькі як добрую студэнтку, але і як выдатную спартсменку, удзельніцу усесаюзных і міжнародных спаборніцтваў па лёгкай атлетыцы.

Фота Д. Чаховіча.

З ПΟΥНАЙ МЕРАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ І АДКАЗНАСЦІ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.)

Юцца толькі некалькі кафедраў (педагогікі і псіхалогіі, агульнай фізікі, французскай мовы, фізічнай геаграфіі замежных краін).

Без мэтанакіраванай работы па прымяненню тэхнічных сродкаў наўрад ці ўдасца па-сур'ёзнаму паставіць гэту справу. Кожная кафедра павінна склаці грунтоўныя планы іх прымянення і дабівацца здзяйснення гэтых планаў. Цяпер пры ацэнцы работы любой кафедры абавязкова будзе ўлічывацца, як і ў якой меры яна выкарыстоўвае тэхнічныя сродкі ў вучэбным працэсе.

Рэктарат прымае меры, каб абсталяваць аўдыторыі комплексам тэхнічных сродкаў навучання, набыць лінгафоннае абсталяванне, кіна-, дыядапаможнікі і г. д.

Пры ўважлівым разглядзе вынікаў зімовай экзаменацыйнай сесіі, пастаноўкі вучэбна-метадычнай і палітыка-выхаваўчай работы на кафедрах і факультэтах можна зрабіць вывад, што ўзровень арганізатарскай дзейнасці кафедраў і факультэтаў не адпавядае яшчэ сучасным патрабаванням, якія паставілі перад вышэйшай школай XXIV з'езд КПСС і XXVII з'езд КПБ па паскарэнню тэмпаў навукова-тэхнічнага прагрэсу і паліпшэнню якасці выпус-

каемых спецыялістаў.

Мы яшчэ не змаглі вучэбны працэс ва ўсіх яго відах і формах паставіць на навуковую аснову, не распрацавалі на ўсіх факультэтах вучэбна-метадычныя планы па кожнаму курсу.

У красавіку мінулага года на савеце ўніверсітэта было абмеркавана пытанне «Аб навуковай арганізацыі вучэбнага працэсу і яго планаванні на 1973-1974 навучальны год». Па гэтым пытанню вучэбная частка распрацавала рэкамендацыі, яны даведзены да ведама калектываў кафедр і факультэтаў. Аднак на большасці факультэтаў і кафедраў гэтыя рэкамендацыі не знайшлі практычнага прымянення. Не на ўсіх факультэтах арганізавана работа па складанню сеткавых графікаў праходжання вучэбных дысцыплін за ўвесь перыяд навучання, графікаў п'ятдзёвага праходжання дысцыплін на I і II курсах, па вызначэнню аптымальнага размеркавання вучэбнага часу паміж аўдыторыямі заняткамі і самастойнай работай студэнтаў і г. д.

На радзе факультэтаў не распрацавалі памятак, асабліва для студэнтаў першых і другіх курсаў, аб вучэбным плане, не далі ім п'ятдзёвых раскладаў па кожнаму прадмету, не вызначылі ў адпаведнасці з гэтымі раскладамі пасядоу-

насць і формы кантролю за работай студэнта і засваеннем ім матэрыялу.

Характэрная асаблівасць сучаснага стылю падрыхтоўкі спецыялістаў — выхаванне ў моладзі арганічнай патрэбы весці творчы пошук. Неабходна шырэй разгарнуць гэту работу на факультэтах, устанавіць больш цесныя сувязі з інстытутамі АН БССР і іншымі навукова-даследчымі ўстановамі для рашэння шэрагу актуальных навукова-даследчых праблем з выкарыстаннем матэрыяльна-тэхнічнай базы інстытутаў АН БССР і іншых навукова-даследчых устаноў, зацікаўленых у атрыманні высокакваліфікаваных спецыялістаў.

Далейшае развіццё павінна атрымаць вытворчая практыка студэнтаў, якая садзейнічае замацаванню тэарэтычных і прафесійных ведаў студэнтаў, развівае арганізатарскія здольнасці, выпрацоўвае навыкі работы ў калектыве.

Пытанне аб практыках патрабуе ад кафедраў дасканалай метадычнай працы. Кафедры павінны распрацаваць адпаведны матэрыял, каб студэнт яшчэ да практыкі пазнаёміўся па спецыяльных вучэбна-метадычных дапаможніках з задачамі і патрабаваннямі, з асаблівасцямі практыкі. Да

пачатку новага навучальнага года неабходна поўнасьцю па ўсіх спецыяльнасцях абнавіць праграмы практык, з улікам элементаў даследавання ў вытворчых умовах і прыцягнення студэнтаў-практыкантаў да дзейнасці калектыву прадпрыемстваў па выкананню народнагаспадарчых планаў. Спецыяльныя кафедры абавязаны панаваць вывучэнне часткі вучэбнага матэрыялу іменна ў перыяд практыкі. Састаўнай часткай вытворчай практыкі павінна стаць грамадска-палітычная практыка.

Задачи камуністычнага будаўніцтва патрабуюць развіваць грамадска-палітычную актыўнасць студэнтскай моладзі, прывіваць ёй навыкі арганізатарскай і выхаваўчай работы. Рэктарат, партком і грамадскія арганізацыі ўніверсітэта арганізавалі работу па здзяйсненню праграмы грамадска-палітычнай практыкі студэнтаў. Выкананне гэтай праграмы з'явіцца важнай умовай усебаковага выхавання студэнцтва.

У адказ на Зварот ЦК КПСС да партыі, да саветаў народа калектывамі кафедр, факультэтаў, аддзелаў і служб ўніверсітэта прыняты павышаныя сацыялістычныя абавязальствы на чацвёрты год п'яцігодкі. Рэктарат выражае ўпэўненасць у тым, што кафедры, факультэты, увесь калектыв універсітэта паспяхова выканаюць гэтыя абавязальствы і прыкладуць максімум намаганняў для далейшага павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

БУДНІ СТУДЭНЦКІЯ

Гэтыя здымкі наш фотакарэспандэнт зрабіў на спецсемінары па дыялекталогіі ў студэнтаў II курса беларускага аддзялення філфака.

- Момент абмеркавання.
- З дакладам выступае Рэгіна Стэльмах.

Фота Д. Чаховіча.

СУСТРЭЧА з Верай Лаўчыноўскай, адказнай за акадэмічную работу камітэта камсамола гістарычнага факультэта, была абумоўлена дзвюма прычынамі. Па-першае, гістфак заняў трэцяе месца па выніках зімовай сесіі; лепшая акадэмічная група ва ўніверсітэце — першы курс аддзялення філасофіі.

Па-другое... Студэнт або студэнтка дрэнна вучацца з сесіі ў сесію цягнуцца «хвасты», пастаянна пропускаюць заняткаў. Як быць у такім выпадку? Часта

КАБ НЕ ЦЯГНУЛАСЯ НІТАЧКА...

прыходзіцца чуць: «Чалавек ужо дарослы. Сам выбіраў вучыцца. Гэта не школа, дзе цябе ўсё яшчэ «цягнулі за ручку». Не хочаш вучыцца — ідзі і не займай месца іншага... Такому ўжо нішто не дапаможа». Ці так гэта? Ці маем мы права зводзіць работу акадэміка да нуля?

— Акадэмічная работа... Канчаткова яе мэта — дапамагчы чалавеку знайсці сябе ў свеце ведаў. Гэта, канешне, не азначае, што мы — актыўны акадэмік будзем дапамагаць, так сказаць, «вызначаць» усім 800 студэнтам нашага факультэта, — гаворыць Вера. — Большасць студэнтаў самі знаходзяць «пункт прыкладання» сваіх сіл (да вну або ўжо тут). Але ёсць яшчэ і меншасць, якая патрабуе дапамогі.

Многа ўвагі патрабуе першакурснікі. Таму ўжо традыцыйнымі сталі на факультэце сустрэчы першакурснікам са студэнтамі старэйшых курсаў напярэдадні першай сесіі, якая здаецца пачынаючым непераадольным бар'ерам. Не менш адказны час і цяпер, калі пачалася пара курсавых работ.

Два разы ў месяц збіраецца наш актыв (32 чалавекі): вучымся працаваць, дзелімся вопытам, вырашаем наспейшыя праблемы. Іменна тут і здзяйсняецца адваротная сувязь: сектар—група, група—сектар. Дзякуючы гэтай сувязі мы бачым не проста факультэцкія праблемы, задачы, а канкрэтныя людзей. Бо канкрэтны чалавек — гэта і здольны, умеючы самастойна працаваць студэнт, гэта і «хвасціст», гэта выпадковы на даным факультэце, а, можа, і ў вну чалавек. Праўда, такіх, сапраўды «выпадковых» — адзінкі. На наш факультэт праз вялікі конкурс і высокі праходны бал прыходзіць людзі з трывалымі ведамі. Проста калісьці чалавек ці то па асабістай ляноце, ці па якіх іншых прычынах не выканаў заданне, не падрыхтаваўся да практычных, прапусціў лекцыю... Не спыніш яго ў час — так і пацягнецца нітачка, выпадковае стане прывычнай. Тут ужо павінен дзейнічаць акадэмік: каму трэба працягнуць руку дапамогі, а каго «падагнаць» адміністрацыйнымі мерамі. Галоўнае — не спазніцца. Адсюль і вынікае, першачарговая задача акадэміка — улік і кантроль, пастаянны, паўсядзёны, строгі. Вялікая адказнасць ускладаецца на камсамольскае бюро групы. На нашым факультэце ў кожнай групе акадэмік вядзе «Сшытак уліку і кантролю». Ён дапамагае своечасова вырашаць многія пытанні.

Т. ЛЕАНКОВА.

УСЛЕД ЗА НАСТАЎНІКАМ

Свае першыя крокі ў свет навукі будучыя фізікі робяць яшчэ ў студэнтскай гадзі. Яркім прыкладам шырокага прыцягнення студэнтаў да навукова-даследчай работы з'яўляецца кафедра паўправаднікоў фізічнага факультэта. У навуковых лабараторыях кафедры часта можна сустрэць не толькі студэнтаў IV і V курсаў, якія выконваюць курсавыя і дыпломныя работы, прадугледжаныя вучэбным планам, але і студэнтаў малодшых курсаў. Іх прыцягвае сюды працэс даследавання. Выкарыстоўваючы самыя сучасныя прыборы і абсталяванне, студэнты знаёмяцца з метадамі даследавання паўправаднікоў і паўправа-

дзючых прыбораў. Такія заняткі навуковай работай даюць магчымасць зразумець, што любому поспеху, любому навуковаму дасягненню заўсёды папярэднічае карпатлівая, паўсядзённая работа, што на шляху да гэтага поспеху магчымы і няўдачы, і расчараванні, што неабходна пастаяннае папаўненне навуковых ведаў, пастаяннае ўдасканаленне метадаў даследавання.

Цяпер ужо стала традыцыйнай правядзенне штотыднёвых навуковых семінараў кафедр. На іх абмяркоўваюцца самыя актуальныя праблемы і апошнія дасягненні фізікі паўправаднікоў. Непасрэдна ўдзел у гэтых семінарах прымаюць сту-

дэнты. Тут адбываецца як бы сціранне мяжы паміж выкладчыкамі, супрацоўнікамі і студэнтамі. Кожны прысутны на семінары можа прыняць удзел у дыскусіі, выказаць свой пункт гледжання. Удзел у семінарах не толькі расшырае кола навуковых ведаў, але і вучыць думаць, аналізаваць.

Вынікі студэнтскай навуковай работы падводзяцца на штогадовай навуковай студэнтскай канферэнцыі, прысвечанай дню нараджэння У. І. Леніна.

На канферэнцыі мінулага года студэнтамі кафедр было прачытана 28 дакладаў. Дзевятнаццаць студэнтскай навуковых работ, якія ўтрымліваюць сама-

стойныя навуковыя даследа-

ванні, былі прадстаўлены на рэспубліканскім конкурсе. Сямі з іх прысуджана І катэгорыя. Работа студэнта Фан Хань Дау атрымала III прэмію конкурсу. Студэнты Н. Драздоў і В. Сідорык выступілі з дакладам у Азербайджанскім ўніверсітэце.

Аб высокім узроўні студэнтскай творчасці сведчыць і той факт, што работы Мінаева і Ноунг прыняты да друку і будуць апублікаваны ў саюзных часопісах.

Шырокі ўдзел студэнтаў у навуковай рабоце, іх першыя навуковыя поспехі і дасягненні сведчаць аб вялікай увазе выкладчыкаў і супрацоўнікаў кафедр да навуковых пошукаў студэнтаў.

Да красавіцкай канферэнцыі студэнты кафедр падрыхтавалі 38 дакладаў.

Т. КАЛЬЧЭНА,

асістэнт кафедры фізікі

паўправаднікоў.

МІКРАБІЁЛАГІ АТРЫМАЛІ ЛАБАРАТОРЫЮ

У канцы мінулага года рашэннем савета біялагічнага факультэта пры кафедрі мікробіялогіі была створана студэнтска навукова-даследчая лабараторыя (СНДЛ). Абаязкі загадчыка ўскладзены на асістэнта кафедры мікробіялогіі С. П. Чарнова. Разам з лабарантамі і студэнтамі ён займаўся абсталяваннем СНДЛ.

Зараз лабараторыя выдзелена асобнае памяшканне, набыты неабходныя прыборы і разгортваюцца даследчыя работы. Так, напрыклад, студэнт IV курса А. Еўтушэнка займаецца вы-

дзяленнем і вывучэннем біялагічных уласцівасцей фітапатогенных (хваробатворных для раслін) бактэрый. Студэнт IV курса В. Варганаў удзельнічае ў распрацоўцы навуковай тэмы па раздзелу, які прысвечан вывучэнню некаторых асаблівасцей рэкамбінацыйнага працэсу ў бактэрыях. Студэнты III курса В. Шчэрба, А. Мішын і В. Кандрат працуюць па гаспадарча-дагаворнай тэме «Біялагічная характарыстыка бактэрыяфагаў малочнакіслых бактэрый».

Да работы ў лабараторыі прыцяг-

ваюцца і студэнты малодшых курсаў. Яны ўдзельнічаюць у рабоце тэарэтычнага семінара СНДЛ, а таксама дапамагаюць пры правядзенні даследаў сваім старэйшым таварышам. На семінарах лабараторыі студэнты абмяркоўваюць пытанні, звязаныя з метадамі пэўных эксперыментальных даследаванняў і тэарэтычнымі аспектамі вывучаемых праблем.

Наша лабараторыя яшчэ вельмі малая. Але гэта ўжо дружны, баяны калектыв, які не толькі паспяхова вядзе навукова-даследчую работу, але і актыўна ўдзельнічае ў СНТ факультэта.

Н. ЛУГІНІН,

намеснік старшыні савета СНТ.

РЫХТУЙЦЕСЯ ДА АГЛЯДУ!

ПАЛАЖЭННЕ АБ АГЛЯДЗЕ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ ФАКУЛЬТЭТАУ БДУ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

Мэта агляду — далейшае развіццё мастацкай самадзейнасці, масавасці ўсіх жанраў і відаў самадзейнага мастацтва, паляпшэнне эстэтычнага выхавання савецкага студэнта, прапаганда ў мастацкай форме перамогі ленинскай нацыянальнай палітыкі, гістарычных перамож, заваяваных савецкім народам пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, барацьба за мір і дружбу паміж народамі.

Арганізатарамі агляду з'яўляюцца: рэктарат, партком, камітэт камсамола, мясцком, прафком і праўленне студэнцкага клуба.

Агляд мастацкай самадзейнасці праводзіць арганізацыйны камітэт у наступным саставе: С. А. Лысенка, У. А. Навумовіч, А. М. Жылінскі, А. А. Фядотаў, В. І. Герасіменка.

У журы агляду ўваходзяць кіраўнікі народных калектываў мастацкай самадзейнасці ўніверсітэта, а таксама прадстаўнікі грамадскіх арганізацый. Журы вызначае тры першыя месцы. Два аднолькавыя месцы не прысуджаюцца. Месцы вызначаюцца па лепшай суме балаў. Нумары праграмы канцэртаў мастацкай самадзейнасці ацэньваюцца журы па 10-бальнай сістэме. Журы мае права здымаць ад 1 да 5 балаў за нумары, якія не вызначаюцца высокім ідэйным і мастацкім узроўнем.

Пры падвядзенні вынікаў журы будзе ўлічваць тэма-

тыку твораў, выканаўчае майстэрства, масавасць і ўдзел ва ўніверсітэцкай мастацкай самадзейнасці.

Галоўныя паказчыкі для падвядзення вынікаў:

Сума балаў, якую атрымаў факультэт за лепшыя 15 нумароў праграмы; удзел у агульнаўніверсітэцкіх калектывах мастацкай самадзейнасці; шэфская работа на прадпрыемствах, у калгасах і школах; жолькасць культурнага, лекцый, вечараў адпачынку.

Ацэньваючы мастацкі ўзровень выканання, журы зяртае ўвагу і на сцэнічную культуру ўдзельнікаў агляду. Журы мае права заахвоціць факультэт (ад 5 да 10 балаў) за добрае сцэнічнае рашэнне канцэртнай праграмы.

Рашэнне журы аб'яўляецца на заключным канцэрце — 8 мая 1974 года.

Састаў журы: старшыня — С. А. Лысенка, член парткома.

Члены: А. М. Озераў, заслужаны артыст Латвійскай ССР; М. А. Лісіцын, заслужаны работнік культуры БССР; М. В. Лапша, кіраўнік народнага ансамбля танца; Н. В. Палявая, кіраўнік народнай харавой капэлы; А. А. Фядотаў, старшыня праўлення клуба; З. А. Зяневіч, старшыня культмасвай камісіі мясцкома; В. І. Герасіменка, мастацкі кіраўнік клуба; Ю. С. Шынкар, старшыня культмасвай камісіі камітэта камсамола.

У састаў журы таксама

ўваходзяць прадстаўнікі факультэтаў.

Месца і час

Агляд мастацкай самадзейнасці праводзіцца ў актавай зале галоўнага корпусу ў наступныя тэрміны:

22 красавіка ў 19-00 — юрфак;
ў 20-30 — геафак;

23 красавіка ў 19-00 — хімфак;
ў 20-30 — фізфак;

24 красавіка ў 19-00 — гістфак;
ў 20-30 — матфак;

25 красавіка ў 19-00 — журфак;
ў 20-30 — філфак;

26 красавіка ў 19-00 — ФПМ;
ў 20-30 — біяфак.

Умовы

У аглядзе могуць прымаць удзел студэнты студэнцкага, вячэрняга і завочнага навучання, аспіранты і выкладчыкі.

Факультэту прадстаўляецца права прывесці рэпетыцыю ў актавай зале пасярэдзі дзень агляду працягам не больш дзвюх гадзін.

У час агляду факультэты паказваюць паўтарагадзінную праграму. Кожны факультэт павінен як мага шырэй ахапіць розныя жанры і формы самадзейнага мастацтва: вакальныя ансамблі, танцавальныя групы, індывідуальныя выканаўцы,

мастацкае чытанне, народныя і эстрадныя аркестры і ансамблі, выканаўцы інструменталісты (фартэпіяна, скрыпка, народныя інструменты), тэатр, пантэміма і інш. Кожны саліст мае права выканаць не больш двух твораў.

Факультэт атрымлівае за кожнага ўдзельніка ўніверсітэцкай мастацкай самадзейнасці 3 балы.

Для кожнага жанра ўстанаўліваюцца 3 першыя месцы, за якія факультэты атрымліваюць дадатковыя балы:

харавыя калектывы:

I месца — 30 балаў
II месца — 20 балаў
III месца — 10 балаў

ансамблі, дуэты, трыо:
I месца — 20 балаў
II месца — 15 балаў
III месца — 10 балаў

салісты:
I месца — 15 балаў
II месца — 10 балаў
III месца — 5 балаў

Праграмы канцэрта неабходна прадставіць у праўленне клуба не пазней 14 красавіка ў 6 экзэмплярах, з указаннем імя і прозвішча аўтараў і выканаўцаў.

Узнагароджанне

Калектыву мастацкай самадзейнасці факультэта, які заняў першае месца, узнагароджваецца пераходным Чырвоным сцягам, Ганаровай граматай і грашовай прэміяй.

Калектывы, якія зоймуць другое і трэцяе месцы, узнагароджваюцца Ганаровымі граматамі і грашовымі прэміямі.

Устаноўлены спецыяльныя прызы: за масавасць, за лепшае выкананне патрыятычнай песні, за лепшае вядзенне праграмы.

АРККАМІТЭТ.

СПАБОРНІЧАЮЦЬ РЫЦАРЫ ШПАГІ

Фехтавальны спорт у нашай рэспубліцы развіваецца незвычайна хуткімі тэмпамі. Гэтаму спецыялізаваных спартыўных школ, наяўнасць высокакваліфікаваных трэнераў, добра пастаўленай арганізацыі розных турніраў і спаборніцтваў. Таму не дзіўна, што ў нашай рэспубліцы і ў нашых навучальных установах ідзе паспяхова падрыхтоўка спартсменаў высокага класа. У нашым універсітэце, напрыклад, толькі ў гэтым навучальным годзе падрыхтаван адзін майстар спорту, 4 кандыдаты ў майстры і два спартсмены I разрады. Пры БДУ створана спецыялізаваная дзіцячая спартыўная школа, вучні якой у далейшым змогуць абараняць гонар нашай навучальнай установы. Аналагічная работа праводзіцца і ў іншых ВНУ рэспублікі. Таму не дзіўна, што на студэнцкім першынстве Беларусі, якое праходзіла ў канцы сакавіка ў Магілёве, са 168 удзельнікаў каля 50 працэнтаў — 83 чалавекі склалі кандыдаты і майстры спорту.

Спаборніцтва праходзілі ў жорсткай канкурэнтнай барацьбе дзякуючы ўвядзенню абмежаванага заліку (ўлічваліся толькі 12 лепшых вынікаў у асабістых і камандных спаборніцтвах).

Героямі першага дня спаборніцтва сталі нашы рапірысты Сяргей Барадзін (II курс юрфака) і выпускнік хімфака Уладзімір Парткоў. С. Барадзін і майстар спорту Маносаў з Магілёўскага педінстытута ўзначалі спіс прэтэндэнтаў на I месца, аднак ні аднаму з іх не удалося пазбегнуць горычы паражэння. Усё павінен быў рашыць бой паміж Маносавым і Партковым. Калі Парткоў выйграе, дык Барадзін выходзіць на першае месца, калі ж прайграе, дык пераможцу выявіць бой паміж прэтэндэнтамі. Гэта быў захапляючы, прыгожы паядынак двух роўных байцоў з маланкавымі атакамі і хуткім перамяшчэннем. Лік рос паступова: 1:0, 1:1, 2:1, 2:2... 4:4. Напружанне дасягнула максімуму. Парткоў кідаецца ў атаку... і лік 5:4. Балельшчыкі адлююць Валодзею — яго IV месца — і віншуюць Сяргея Барадзіна са званнем чэмпіёна і выкананнем нарматыву майстра спорту СССР.

Поспехі астатніх нашых рабяч больш сціплыя: у саблі Міша Шубіч (журфак, IV курс) заняў II месца, у жаночай рапіры Святлана Салдатава (выкладчык дзіцячай спартыўнай школы пры БДУ) — 7 месца, Таццяна Дронь (гістфак, II курс) — 8 месца, у шпазе Уладзімір Лісоўскі — 6 месца.

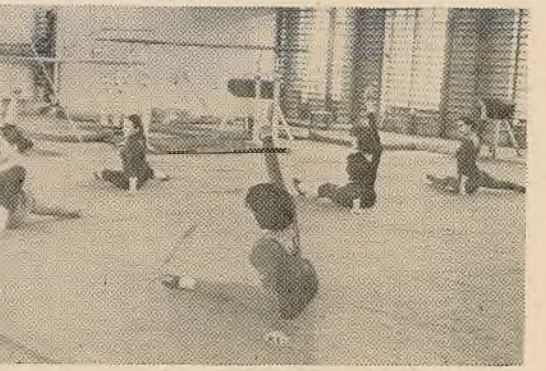
У камандных спаборніцтвах рапірысты без вялікіх цяжкасцей прайшлі да фіналу і занялі II месца, прайграўшы ІФК з лікам 5:4. Саблісты занялі IV месца. Жанчыны паўтарылі поспех рапірыстаў: і ў іх другое месца. Усё ішло ўдала да выступлення шпажыстаў, якім яўна не пашанцавала з жэраб'ёўкай. Першая сустрэча звяла іх з моцнай камандай Гомельскага ўніверсітэта. Перажыванне з-за няўдалага выступлення ў асабістых спаборніцтвах, адказнасць за лёс сваёй каманды, вялікае жаданне абавязкова выйграць будучыя сустрэчы — усё гэта прывяло да псіхалагічнага перанапружання. Шпажысты прайгралі ГДУ (5:4), а затым і сустрэчу з камандай Віцебскага педагагічнага інстытута і занялі 13 месца.

Камандныя месцы размеркаваліся наступным чынам:

I месца — інстытут фізічнай культуры — 207 ачкоў;
II месца — БДУ — 109 ачкоў;
III месца — МРПІ — 101 ачко;

В. ХРЭНАУ,
старшы выкладчык кафедры фізыхавання і спорту.

На здымку: пераможцы В. Парткоў, С. Барадзін, С. Комскі.

У студэнтках ФПМ — заняткі па гімнастыцы. Фота П. Грабенчуна.

Рэдактар А. А. НИКОЛЕНКА.

ДОУГІХ ГАДОУ ТАБЕ, ПЛЁННАЙ ПРАЦЫ!

I красавіка факультэту прыкладнай матэматыкі споўнілася чатыры гады. Адзначэнне гэтай даты вылілася ў вялікае студэнцкае свята.

Гасцінна расчыніліся дзверы

для школьнікаў, што прыішлі пазнаёміцца з факультэтам. Многія з іх вырашылі звязаць сваё жыццё з матэматыкай. Напрыклад, Тацяна Быкава з сярэдняй школы № 50:

— Чым менш часу застаецца да экзаменаў, тым больш я ўпэўніваюся, што абрала «сваю» спецыяльнасць. Пасля наведання факультэта мне стала зразумела, у якім напрамку неабходна ўдасканальваць свае веды. Асабліва прыёмна адчуванне святочнасці, якое тут пануе.

У гасці да студэнтаў у гэты дзень прыезджалі камсамольцы з Маладзечна, з падшэфных школ — Ляхавіцкай і Слабодскай. Вялікае ўражанне на іх зрабіў вылічальны цэнтр.

Перад малодшымі сябрамі выступіў студэнт IV курса Л. Гарадзецкі. Ён расказаў аб студэнцкім жыцці, рабоце факультэцкай камсамольскай арганізацыі.

Шчыра, захапляюча выступіў у суботу на вечары адпачынку калектыву мастацкай самадзейнасці ФПМ. Агітбрыгада паказала сваю новую праграму, прывесчаную 50-годдзю прысваення камсамолу імя У. І. Леніна.

Гледачы доўга не адпускаялі са сцэны А. Новікава і Л. Макарэвіча. Частушкі ў

іх выкананні спадабаліся ўсім.

Пуцёўку ў вялікі свет атрымаў ансамбль баяністаў, які выступаў упершыню. Гучала чароўная музыка Штрауса і Шастаковіча...

З усіх куткоў краіны

— Масквы, Горкага, Томска, Пярмі, Тбілісі, Варонежа, Караганды, Казані, Ерэвана, Краснадара і нават з Уладзіўстава зляцеліся на святкаванне госці — студэнты і выкладчыкі, прадстаўнікі факультэтаў прыкладнай матэматыкі.

— Мы запрашаем гасцей не ўпершыню, — тлумачыць А. Новікаў, адказны за культурна-масавую работу. — Факультэту прыкладнай матэматыкі і кібернетыкі не так ужо многа. Узніклі яны зусім нядаўна. Канешне, маладым ФПМ неабходны ўзаемная падтрымка, дапамога. Наш факультэт узяў на сябе ініцыятыву арганізоўваць такія сустрэчы. Нам ёсць чаму вучыць і ёсць чаму вучыцца.

Гэтыя словы пацвердзілі гарачыя дыскусіі за «круглым сталом». Госці і гаспадары абмеркавалі шляхі пашырэння сувязей, праблему існавання школ матэматыкаў пры ФПМ і іншыя.

Знаёмства з горадам для гасцей пачалося з наведання краязнаўчага музея, ВДНГ. Потым была экскурсія па Мінску, а ў нядзелю — паездка на Курган Славы і ў Хатынь.

— За пяць дзён мы палюбілі Мінск і ўніверсітэт, — сказала перад ад'ездам

Г. Адзінцова, студэнтка з Пярмі.

Унесці знамяні!

— так пачаўся заключны ўрачысты вечар. Намеснік дэкана факультэта Н. І. Юрчук расказаў гісторыю стварэння ФПМ, параўнаў дзень сённяшні з днём мінулым.

Бадай, не ўсе помняць, што чатыры гады назад на базе матэматычнага факультэта было створана пяць

кафедр ФПМ, на якіх займалася каля 500 студэнтаў.

— Цяпер мы маем дзевяць кафедраў і больш за 1000 студэнтаў. За гады існавання факультэта абаронена дзве доктарскія і 14 кандыдацкіх дысертацый. Паявіліся вылічальны цэнтр.

— На вачах расце, сталее і камсамольская арганізацыя, — гаворыць сакратар камітэта камсамола ўніверсітэта У. Навумовіч. Ён называе прозвішчы лепшых камсамольцаў, выдатнікаў вучобы, актывістаў, адзначае станоучую працу

СНТ, інтэрнацыянальнага і шэфскага сектараў.

— Вы ўжо сёння думаеце аб заўтрашнім дні факультэта. Ідучы да школьнікаў, дапамагаючы ім, вы рыхтуеце сабе змену.

У гэты дзень выступаўшых было шмат. Перапоўненая зала апладзірвала краснадарцу Н. Дуброўскаму, варонежцу А. Сазанаву, Б. Муратаву з Таджыкістана. На розных мовах гучала сардэчнае «Віншваем!»

Віншавалі і першакурснікаў. Адбылася і яшчэ адна ўрачыстасць — пасвячэнне ў студэнты. Першы курс з

гонарам вытрымаў такое сур'ёзнае выпрабаванне, як сесія. Цяпер яго можна залічыць у «вялікае праграміскае брацтва».

Як і належыць у першы дзень красавіка, не абышлося без жартаў і гумару. Зала весела сачыла за паходжаннем Астапа Бендэра і яго памочнікаў на ФПМ. Вялікі камбінатар не згадзіўся вучыцца на такім «цяжкім факультэце».

С. ШЫДЛОЎСКАЯ.

Б. Каліцін гутарыць з госцем з Тбілісі С. Рамадзе.

Фота Г. Марозова.